

Archeologická lokalita Na Farkách

Pohled z ostrožny na vinoucí se Vltavu. Foto Věra Bidlová

Místo, na kterém se právě nacházíte, je významnou pražskou archeologickou lokalitou s doklady osídlení z různých období pravěku. Pozemek, který se místně nazývá „Na Farkách“ nebo také „Větrník“, či „Nad Podhořím“, byl ještě počátkem 20. století intenzivně zemědělsky obděláván – pole se zde nacházelo až do roku 1970, kdy se začalo stavět sídliště Bohnice. Na severovýchodě k němu přiléhá prostor bývalé cihelny, místně zvané podle posledních majitelů „U Osbornů“. V ní se ještě počátkem dvacátého století těžila cihlářská hlína.

Rekonstrukce pravěkého osídlení lokality Na Farkách. Autor Libor Balák

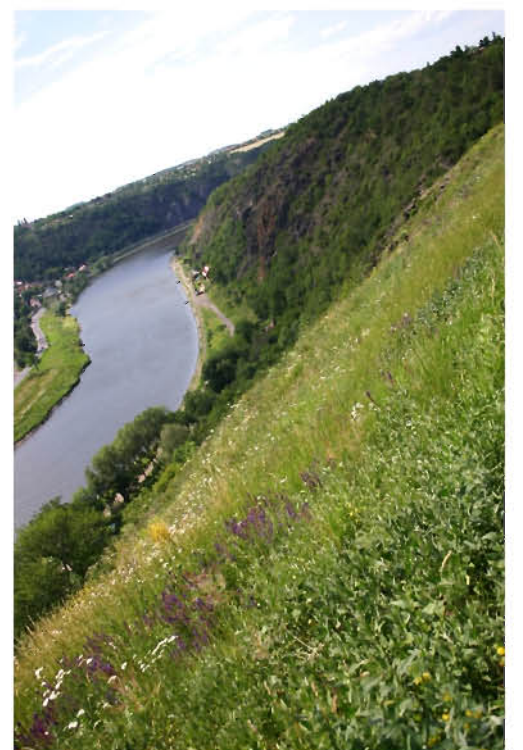
Lokalita „Na Farkách“ leží na ostrožně, která je výrazně vymezena dvěma bočními údolími, a má strategicky velmi výhodnou polohu na okraji terasy nad Vltavou. Pohledem je odtud možno obsáhnout tok v délce více než 3 km. Vzhledem k blízkosti vody a kvalitě půdy k obdělávání i dostatku hlíny na výrobu keramiky si lidé toto místo a jeho okolí zvolili k obývání již v pravěku.

Archeologickým výzkumem při stavbě bohnického sídliště v letech 1966 – 1974 byly na ploše asi 35 hektarů prozkoumány pozůstatky celkem pěti sídlišť stejného počtu pohřebišť z různých pravěkých období. Lidé zde žili, pracovali a umírali již v mladší a pozdní době kamenné (5 500 – 2 200 př. n. l.). V následující starší době bronzové (2 200 – 700 př. n. l.) tu existovala osada kultury věteřovské (asi 1 800 až 1 600 př. n. l.), obehnaná mělkým příkopem a ohrazená patrně palisádou a zdí z nasucho kladených kamenů. Uvnitř ohrazení výzkum odkryl sídlištní i zásobní jámy s kamennými nástroji a keramikou, zdobenou rytým ornamentem nebo vpichy, často též svislým rýhováním a někdy i otisky textilu.

Ve starší době železné (6. – 5. století př. n. l.) zde žili předchůdci Keltů – lidé s kulturou, kterou označujeme jménem bylanská. Jejich opevněná osada o rozloze asi 1 hektar byla na severní, severozápadní a jižní straně ohrazena mohutnou dřevěnou hradbou z kůlů, upevněných v základovém žlabu. Strmý svah k řece na západě byl nejspíš volný, na východě procházelo opevnění napříč osídlenou plochou a oddělovalo tak ostrožnu od otevřené krajiny. Stopami po životě zdejších obyvatel, které výzkum zachytil, byly zahloubené části chat, výrobních objektů, zásobních jam i hliníku. Obsahovaly zlomky keramiky, kamenné a kostěné nástroje, bronzové ozdoby, hliněné přesleny, závaží ke tkalcovskému stavu a množství zvířecích kostí.

Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví

Strmá úbočí nad řekou chránila obyvatele před nepřáteli. Foto Věra Bidlová